

Avfall er en ressurs, bare vi sorterer det riktig.

En liten guide om hvordan
du sorterer avfallet ditt.

Frihet til å velge

Hvorfor er gjenvinning så viktig?

Når vi gjenvinner avfallet vårt, reduserer vi bruken av nye råstoffer som det ikke finnes uendelig av i verden. Vi reduserer også forurensningen og energibruken som er forbundet med å skaffe disse ressursene. For eksempel brukes det kun 5% av energien ved gjenvinning av aluminium i forhold til produksjon av ny. I tillegg styres avfallet bort fra forurensende behandlingsmetoder, som f. eks. deponering.

I 2007 kastet hver nordmann 429 kilo avfall – 80% mer enn for 15 år siden. Halvparten av avfallet fra husholdningene blir heldigvis sortert ut for gjenvinning, men vi kan bli enda flinkere, og da er det viktig at både du, vi og kommunen tar sin del av ansvaret.

Du:

Skal avfallet kunne brukes til nye produkter, må de forskjellige ressursene holdes fra hverandre. Husk derfor på følgende:

- Mat- eller produktsøl skaper problemer for gjenvinningen. Alt som skal gjenvinnes må derfor være rent og tørt.
- Emballasje av glass, metall eller plast som ikke blir rent ved skylning i kaldt vann, bør kastes i restavfallet, alternativt vaskes i varmt vann på slutten av oppvasken.
- Bokser og flasker som har inneholdt kjemikalier, maling, lakk, lim eller lignende skal leveres til kommunale mottak for farlig avfall.

Vi:

Meny er en del av NorgesGruppen som sammen med resten av detaljhandelen, produsentene og emballasjeleverandørene, er ansvarlig for at fastsatte gjenvinnings-

mål oppnås. Sammen eier vi en rekke selskaper som sørger for at brukt emballasje blir samlet inn og gjenvunnet. Disse selskapene er Grønt Punkt Norge AS, Norsk Glassgjenvinning, Norsk Metallgjenvinning, Norsk Returkartong, Plastretur og Norsk Resy.

I 2006 innførte vi i Meny et utvidet system for kildesortering i samtlige butikker og gjenvinner i dag rundt 70% av avfallet. Målet er å øke tallet til 80% innen 2009, samt sikre at minimum 75% av alt matavfall går til biogassproduksjon innen 2010.

Kommunen:

Det er stor forskjell på mottaksordningene fra kommune til kommune. Noen deler av avfallet hentes hjemme hos deg, andre ting må du kanskje levere til et såkalt returpunkt, eller til kommunens gjenbruksstasjon. Se på loop.no eller sortere.no for mer informasjon.

Drikkeflasker og aluminiumsbokser med pantemerke

- **Tomme drikkeflasker av glass eller plast med pantemerke**
- **Tomme drikkevarebokser av aluminium med pantemerke**

Hva skal du passe på? For å unngå søl må flaskene være tomme. Unngå å bulke og klemme sammen boksene før de puttes i panteautomaten.

Hvordan blir du kvitt det? Flasker og bokser med pantemerke kan du pante i panteautomaten i butikken eller levere på utsalgsstedet. Panten er kr 1,- for flasker og bokser til og med 0,5 l og kr 2,50 for flasker og bokser over 0,5 l.

Hva blir det til? Glassflasker og noen plastflasker vaskes nøye og brukes om igjen. Plastflasker som ikke gjenbrukes benyttes som råstoff til nye flasker, stroppebånd eller andre plastprodukter. Bokser blir smeltet om og brukt til nye bokser.

Hva skal ikke inn her? Flasker og bokser må tømmes for innhold før de kan pantes. Flasker og bokser uten pantemerke skal kastes enten i plast-, glass- eller metallavfallet.

Mer informasjon finner du på resirk.no

Glass og metall

- **Glass (f. eks. syltetøyglass)**
- **Glassflasker uten pant (f. eks. dressing- eller vinflasker)**
- **Hermetikkbokser**
- **Metalltuber (f. eks. kaviar)**
- **Metallokk (fra f. eks. syltetøyglass)**
- **Aluminium (f. eks. aluminiumsformer)**

Hva skal du passe på? Glasset skal slippes varsomt ned i containeren, slik at minst mulig knuses. Bokser legges mest mulig inn i hverandre og klemmes sammen. Lokk, skrukorker og vinkorker av plast skal sorteres i plastgjenvinning.

Hva blir det til? Gjenvunnet glass og metall fra riktig sortert emballasje er et høyverdig råstoff. Glass blir til nye glassflasker, nytt glass, isolasjonsmatter og skumglass. Metall smeltes om til nye metallprodukter, som f. eks. binders, sykkel- og bildeler eller andre produkter av metall.

Hvordan blir du kvitt det? Glass og metall leveres til de kommunale mottakene for dette.

Hva skal ikke inn her? Glass eller metall som er kombinert med andre materialer, samt porselen, skal kastes i restavfall. Lyspærer skal leveres i EE-avfall. Metall som ikke er emballasje, som f. eks. metallkleshengere fra renseriet, kan leveres som metallavfall på kommunal gjenbruksstasjon eller kastes i restavfallet.

Mer informasjon finner du på glassgjenvinning.no

Plast

- **Hard plast (f. eks. flasker, kanner, bokser, korker, kartonger, pottar og begre)**
- **Myk plast (f. eks. poser, sekker og emballasjeplast)**

Hva skal du passe på? Fjern andre materialer, som f. eks. papir og metall, før du leverer. Etiketter trenger du ikke å fjerne.

Hva blir det til? Gjenvunnet plast blir til nye plastprodukter som f. eks. søppelsekker, støyskjermer, bruskaner, issskraper, avfallsbeholdere, fleecegensere, lamper, ryggsekker eller kontorstoler. Vi sparer mellom en og to kilo olje for hver kilo plast vi gjenvinner.

Hvordan blir du kvitt det? I kommuner hvor det er etablert plastsortering i husholdningene, legges platen i egne sekker eller beholdere som hentes eller tømmes jevnlig. I andre kommuner kan platen leveres til kommunale returpunkt eller gjenbruksstasjoner. Plastposer kan leveres i egen beholder ved flaskeautomaten på din lokale Meny-butikk.

Hva skal ikke inn her? Forurenset plast er restavfall. Plastemballasje som er merket ekstremt brannfarlig, oksiderende, giftig, meget giftig eller eksplosiv skal leveres til kommunale mottak for farlig avfall.

Mer informasjon finner du på grontpunkt.no

Papp og papir

- **Emballasjekartonger (f. eks. pizzaesker, eggkartonger i papp)**
- **Drikkekartonger**
- **Papiremballasje (f. eks. fra sukker eller mel)**
- **Papir, aviser og blader**

Hva skal du passe på? Drikkekartonger skal skylles i kaldt vann og settes opp-ned til tørk. Deretter skal de brettes og stappes inn i hverandre. Det sparer plass både hjemme og for transporten. Plastkorker kan godt sitte på. Putter du seks kartonger inn i en syvende, kan du skrive på navn og telefonnummer og delta i Returkartonglotteriet. Deltagelsen kan være på vegne av deg selv, eller noen du ønsker å støtte. Hvert kvartal deles det ut 40 premier på 10.000 kroner og en hovedpremie på 100.000 kroner.

Hvordan blir du kvitt det? Noen kommuner har egne mottak for papp- og papiravfall. I andre kommuner legger du det i egne sekker eller beholdere som hentes eller tømmes jevnlig. Sjekk på sortere.no eller ring kommunen din for å finne ut hva du gjør med kartongene der du bor.

Hva blir det til? Aviser, ukeblader, reklame

og skrivepapir lages til nytt papir. Emballasje- og drikkekartonger brukes bl.a. til ny kartong og papp, tegneblokker, konvolutter og diverse kontormateriell. Det er et krav at all matvareemballering, inkludert drikkekartonger, skal lages av ny fiber. Derfor er kartongene spesielt verdifulle å gjenvinne, nettopp fordi de ikke har vært resirkulert før.

Hva skal ikke inn her? Forurenset papp eller papir, gavepapir, papir kombinert med plast (f. eks. vinduskonvolutter), brukte servietter eller kjøkkenpapir. Dette skal enten i mat- eller restavfall.

Mer informasjon finner du på grontpunkt.no

Småelektrisk

- **Alle typer lyspærer og lysstoffrør**
- **Kabler og ledninger**
- **Småelektriske produkter (f. eks. elektrisk tannbørste eller barberhøvel)**
- **Røykvarslere**
- **Batterier (se eget punkt)**

Hva skal du passe på? Det er viktig at dette avfallet samles inn. Ikke kast denne type produkter i restavfallet. Nesten alle produkter som går på strøm inneholder farlige stoffer som kan skade miljø og helse og må derfor få spesialbehandling. Noen eksempler på skadelige stoffer er bly, kvikksølv, brom, PCB og kadmium. Dette er noen av de verste miljøgiftene vi kjenner til. Stoffene vil i liten grad lekke ut under normal bruk, men kan bli et problem når produktene blir til avfall.

Hvordan blir du kvitt det? Elektriske produkter kan leveres i butikker som selger tilsvarende type produkter. Butikken plikter å ta imot uten å få betalt for det, uavhengig av merke og uten krav om nykjøp. Produkter som du får kjøpt tilsvarende av på Meny, legger du forsiktig i hylsene som du finner enten ved flaskeautomaten, eller ved hyllen

hvor du finner lyspærer. Vi vil sikre at produktene blir tatt forsvarlig hånd om. Du kan også levere småelektriske produkter til kommunale mottak for EE-avfall.

Hva blir det til? Metallet sorteres ut og går som råstoff til fabrikker. Farlige stoffer uskadeliggjøres.

Hva skal ikke inn her? Større elektriske produkter kan du levere gratis til forhandler uten krav om nykjøp. Hvis produktet er i stand kan det leveres bruktvaremarked. Undersøk om produktet kan repareres.

Mer informasjon finner du på elretur.no og renas.no

Batterier

- **Alle typer batterier**

Hva skal du passe på? Batterier skal leveres inn til forsvarlig avfallshåndtering, uansett om det er merket med søppelbøtte med kryss over, eller ikke.

Hvordan blir du kvitt det? Batteriene skal leveres gratis til forhandler av tilsvarende batterier, eller til kommunalt mottak for EE- eller farlig avfall (se oversikt over mottak på sortere.no). Batterier som du kan kjøpe tilsvarende hos Meny, kan leveres hos oss.

Hva blir det til? Batterisyren blir enten nøytralisert, uskadeliggjort eller omdannet til vaskepulver. Blyet i blybatterier blir viderebehandlet og brukt i nye batterier.

Matavfall

- **Matavfall**
- **Matrester**

Hva skal du passe på? Flytende matavfall

helles ut og emballasjen kildesorteres om mulig.

Hvordan blir du kvitt det? Matavfall og matrester samles inn i noen kommuner, mens det i andre kommuner kastes i restavfall. Har du tilgang på hage, kan du kompostere matavfallet. Det finnes også borettslag som satser på felles kompostering. Noen kommuner tar mindre i søppelavgift av folk som komposterer hjemme, så her kan det også være penger å spare.

Hva blir det til? Kompost blir til næringsrik jord. På gronhverdag.no finner du tips om hvordan du kommer i gang med kompostering.

Hva skal ikke inn her? Alt som inneholder metall, plast eller andre kunststoffer skal ikke sorteres sammen med matavfall. Ting som kan inneholde mineralolje, tungmetaller eller løsningsmidler skal heller ikke kastes i matavfall.

Restavfall

Restavfall er det som blir igjen etter at du har sortert ut papir, glass, metall, klær, treverk, elektrisk eller farlig avfall. Dette avfallet kan ikke gjenvinnes til nye materialer.

Hva blir det til? Restavfall fra husholdningen forbrennes de fleste steder i landet. Dette gir energi for fjernvarme og strøm.

Hvordan blir kvitt det? Restavfall legges i egen beholder eller sekk for restavfall, eller leveres kommunalt mottak for restavfall.

Denne guiden skal hovedsaklig hjelpe deg med å sortere avfallet fra dagligvarer riktig. Den er ikke komplett i forhold til alle typer avfall som kan gjenvinnes. Mer informasjon finner du på loop.no eller sortere.no.

Trykket på Svanemerket papir.

**Ønsker du å vite mer
om vårt miljøarbeid?
Se meny.no**

Frihet til å velge

Produsert i
samarbeid med

